

Matteüs 20,28b – Het kruis van Christus: zijn leven als losgeld voor velen

De betekenis van het kruis van Christus (4)

Preek over Matt 20,28b – het kruis van Christus: zijn leven als losgeld voor velen

Liturgie

- Voorzang: Ps. 134,1.2
- Votum/groet
- Zingen: Ps 134,3
- Wet
- Zingen LB 175,1.2.4
- Gebed
- Doop met LB 335,1.2.4-6.8-9
- Schriftlezing- Rom 6,1-14- Matt 20,17-28
- Zingen: Psalm 49,2.3.5
- Preek over Matt 20,28b
- Zingen Gez 89 (GK14),1.3.4('s middags geloofsbelijdenis
- Zingen: Gez 139 (GK 30),1.3)
- Gebed
- Collecte
- Zingen: Gez 139 (GK 30),4.5.6
- Zegen

Opmerkingen:

– hierboven is de nummering van het nieuwe Gereformeerd

kerkboek gevolgd.

– ik hoor het graag van te voren wanneer deze preek ergens gelezen wordt. Mijn mailbox is geduldig: hansburger@filternet.nl

– bij deze preek is een A4-tje beschikbaar met preeksamenvatting en een leesrooster; zie onder downloads/preekverwerking.

– bij deze preek is ook een powerpointpresentatie beschikbaar. Voor meer informatie: mail hansburger@filternet.nl

Preek over Matt 20,28b – het kruis van Christus: zijn leven als losgeld voor velen

Broers en zussen, gemeente van Jezus Christus, en u die hier als gast bij ons bent,

1. Agou was hoogzwanger. Wanneer zou het kind geboren worden? Het was al avond, en ze zaten samen in hun hut, ergens in Zuid-Soedan. Plotseling hoorden ze paarden aan komen rennen, geschreeuw. Ze schrokken, dat betekende niet veel goeds op dat late tijdstip. Zes gewapende mannen kwamen hun hut binnen en sleurden hen naar buiten. Haar man trok zich los en rende weg. Maar ver was hij niet gekomen; een van de mannen haalde de trekker over.

Zes dagen hadden ze moeten lopen. Tien vrouwen uit het dorp, aan de polsen vastgebonden met hetzelfde touw, samen met nog andere gevangenen. Haar kind was er gelukkig ook bij. Net zoals die eerste dag, toen haar man vermoord werd, werd ze elke dag verkracht.

Na die zes dagen lopen kwamen ze in een dorp. Aangekomen in

het dorp was ze ook nog bevallen, van haar tweede kind. Zenab had haar gekocht. Vanaf dat moment was Agou echt een slavin. Zenab was wel getrouwd, maar had geen kinderen. Ze had Agou nauwelijks rust gegund. Net bevallen of niet, Agou was slavin, Zenab had haar nodig. In de keuken, in een hoekje op de grond mocht Agou slapen samen met haar kinderen. Koken, dat werd haar werk, eten niet. Als het om eten ging, moesten Agou en haar kinderen maar afwachten wat er over bleef.

Zenab bleek een kreng te zijn. Als ze niet snel genoeg deed wat Zenab wilde, kwam die stok weer te voorschijn. Rode striemen op haar huid. Op een dag werd Zenab zo pissig dat ze dreigde haar te doden. Ze riep: "Ik heb je gekocht, je bent van mij! Als ik wil vermoord ik je, niemand zal me tegenhouden.'

Maar op een dag kwam er een kleine arabier. Hij kocht Agou en haar kinderen van Zenab. Hij nam haar mee naar het zuiden, samen met andere slaven die hij opkocht. Agou was bang geweest: waar zou hij hen brengen? Waarom reisden ze 's nachts? Ook toen verteld werd dat ze op weg waren naar de vrijheid vertrouwde ze het niet.

Tot vandaag. Ze kwamen bij die Amerikaan. Hoeveel had hij voor haar betaald? Ze wist het niet. Maar toen – ze kon haar oren nog steeds niet geloven. Toen had hij tegen hen gezegd: Jullie zijn vrij! Je kunt terug naar je dorp, je familie, je vrienden.

Hij had hen vrijgekocht...! Hij had de prijs voor haar vrijheid betaald.

2. Agou was vrijgekocht. Het losgeld was betaald.

Ook vanmorgen staan we stil bij de betekenis van de dood van Jezus Christus. En tegelijk bij de betekenis van de doop van Jurre. Vanmorgen denken we na over dat beeld: hij heeft zijn leven gegeven als losgeld voor velen. Door zijn dood worden we vrijgekocht. Zijn leven is het losgeld waardoor we geen slaven

meer zijn.

Vrijheid door de dood van Jezus? Een kruisdood als losgeld voor mij? Hoezo – ik ben toch vrij? Hoe kan de dood van iemand van lang geleden mij vrijheid bezorgen?

Vrijheid vinden we allemaal enorm belangrijk. We leven immers in het vrije, democratische Europa. De vrijheden, de verworvenheden van onze rechtsstaat, daar staan we voor. We zijn vrij. Maar wat heeft die vrijheid met Jezus te maken? Moet de kerk ons vrij maken? Wat een onzin! De kerk zegt alleen maar wat wel en niet mag. De kerk maakt mensen juist onvrij!

Het is geen makkelijk beeld, dat beeld van losgeld. Want inderdaad, de kerk heeft boter op haar hoofd. Wie namens de kerk over bevrijding spreekt, moet toegeven dat de kerk soms ook verstikkend is. En iedereen heeft zo zijn opvatting van vrijheid. Hoe word je echt vrij? Daarover verschillen de meningen nogal.

Vrij, dat ben je als je niet vast zit in een gevangenis, als je geen slaaf bent. Vrij, dat ben je als je genoeg geld hebt om te kunnen doen wat je wilt. Vrij, dat ben je als je een Nederlands paspoort hebt en overal heen kunt reizen. Hoezo moeten we vrij worden? We zijn toch allang vrij?

Nou ja, je hoeft niet heel slim te zijn om te weten dat hiermee niet alles gezegd is. Echte vrijheid is ook innerlijke vrijheid. Kijk naar iemand als Britney Spears. Ze heeft het gemaakt als popster, ze heeft genoeg geld, ze heeft een Amerikaans paspoort. Maar is ze echt vrij? Als je hoort hoe ze zich heeft ontpopt als feestbeest, hoe ze zich heeft kaalgeschoren, hoe haar privé-leven in duigen ligt, hoe ze opgenomen moest worden in een afkick-kliniek? Ze kan doen wat ze wil, desnoods een tongzoen met Madonna, maar is ze vrij?

Of voor de ouderen, die nog van voor Britney Spears zijn: denk aan de tennisser Boris Becker. Het schijnt dat hij gezegd

heeft dat hij zich nooit zo leeg gevoeld heeft als nadat hij Wimbledon gewonnen had.

Lijken we allemaal niet een beetje op Britney Spears, of Boris Becker? Zo vrij zijn we toch niet? Vandaar dan ook dat de aandacht voor spiritualiteit weer toegenomen is. Er is meer dan welvaart alleen. Zo zijn er allerlei mensen die ons een weg wijzen naar echte, innerlijke vrijheid.

3. Jezus zegt: mijn leven is het losgeld voor jouw vrijheid. Hij zei dat in een wereld, waarin slavernij heel gewoon was. Slaven die waren er in Israël, slaven die waren er in heel het Romeinse rijk. Soms trof je het als slaaf, soms niet. Maar altijd was je eigendom van iemand anders. Je was geen mens. Je eigenaar kon met je doen wat hij wilde: je een been breken, je tanden uitslaan, je met een priem in het oog steken, je aan de ketting leggen en in een hondenbak opsluiten – het gebeurde allemaal.

Maar slaven konden vrijgekocht worden. Als het losgeld was betaald, dan was je ook vrij – helemaal vrij.

Zo was dat in Israël ook. Je kon in slavernij terecht komen, maar je kon dan ook weer vrijgekocht worden. Er waren ook andere situaties dat er losgeld betaald werd. Bijvoorbeeld om een straf af te kopen.

Het OT laat ook zien dat er één situatie is waar geen losgeld aan helpt. Dat zie je in Psalm 49. Daar gaat het over de dood:

‘Geen mens kan een ander vrijkopen, wat God vraagt voor een leven, is niet te betalen. De prijs van het leven is te hoog, in eeuwigheid niet op te brengen. Onmogelijk dat iemand voor altijd zou leven, de kuil van het graf nooit zou zien.’

Niemand ontkomt aan de dood. Van de dood koop je niemand los. De prijs die je dan moet betalen is te hoog. Hoe vrij je ook lijkt, uiteindelijk komt er een eind aan je vrijheid en sterf je.

Maar wat zegt Jezus hier: hij zal niet maar één keer die hoge prijs betalen, hij zal die prijs betalen voor velen. Vele malen die enorm hoge prijs, Jezus betaalt hem. Hij koopt ons vrij. Hij geeft ons een nieuw leven, een vrij leven. Buiten de gevangenis, niet meer als slaaf, vrij als een vogel. Vrijheid waar geen eind aan komt. Vrijheid waar de dood geen eind meer aan maakt.

Maar het meest verbazingwekkende heb ik dan nog niet eens genoemd: hij betaalt die enorm hoge prijs met zijn eigen leven. Hij geeft zijn eigen leven om ons vrij te maken. Zijn eigen leven, stel je voor.

Hij sterft, en wij nooit meer. Hij betaalt de prijs, en wij worden voor altijd vrij. Zijn kruisiging is onze bevrijding. Dat is een diep geheim. Hij heeft ons gekocht. Wij waren slaven, maar hij heeft de prijs betaald. We zijn weer vrij!

4. Zo laat Jezus Christus zien wat onze onvrijheid is. Echte vrijheid, dat willen we allemaal wel. Zelfhulpboeken, boeken over spiritualiteit, ze vinden gretig aftrek. Maar Jezus zegt iets verbazingwekkends: jullie worden pas echt vrij als ik voor jullie sterf.

Dat is moeilijk te begrijpen. Jezus formuleert het heel kort: sterven als losgeld voor velen. Dat verwijst naar een rechtszaal: de straf wordt afgekocht. De velen voor wie Jezus sterft, liggen dus kennelijk onder een straf. Een straf voor wat de bijbel zonde noemt. Daarom sterven ze. En wie een zondaar is, die is helemaal niet vrij, maar een slaaf van de zonde. Door zo over losgeld te spreken, verwijst Jezus naar de zonde, naar de straf op de zonde, naar het vastzitten in de gevangenis van je eigen schuld.

Opnieuw niet zo makkelijk te begrijpen. Zonde is zo'n afgesleten woord. En we voelen ons juist vrij – toch?

Maar Jezus laat zien dat we niet vrij zijn. We lijken allemaal

op Britney Spears: innerlijk niet vrij. Nee, we zijn gevangen, op allerlei manieren.

Gevangen in ons verleden. Beschadigd door wat anderen ons aangedaan hebben. Misvormd door het leven. We zitten vast aan wat we zelf kapot hebben gemaakt en wat ons blijft achtervolgen. Je zult maar je eigen relatie kapot hebben laten gaan, ruzie hebben met je ex, je kinderen niet meer mogen zien als je niet afkickt.

Gevangen in je verleden. Maar ook gevangen in slechte gewoontes en verslavingen. Ik ben te dik, maar ik kan het snoepen niet laten. Ik drink eigenlijk veel te veel, maar een avondje stappen zonder drank is ook niet leuk. Ik heb een buitenechtelijke relatie en ik kan er niet mee stoppen, al baal ik ervan dat ik mijn man bedrieg

. Of gevangen in je koppigheid. Moet ik mijn leven beteren? Moet ik dat van jou horen? Weet je wel wat jij me aangedaan hebt. Kom niet aan me, ik wil het zo. Zo doe ik het, en het kan me niet schelen wat jij ervan vindt.

Gevangen in je onvermogen om lief te hebben. Bang voor mensen die dichtbij komen, leeg van binnen. Hou van me, hou van me, zie me staan, wijs me niet af, maar ik vertrouw je niet dus raak me niet aan.

Gevangen in je schuld. Je hebt gelijk, maar ik wil het niet weten. Ik was fout maar dat kan ik niet toegeven, dan stort mijn wereld in. Wat had ik dan moeten doen?

5. Jezus komt om ons vrij te kopen uit die gevangenschap. Daardoor ontdekken we onze gevangenschap. Maar daardoor ontdekken we vooral wat echte vrijheid is.

Het lijkt in eerste instantie raar: Jezus Christus koopt ons door zijn dood. Daardoor wordt hij onze Heer. Dat wil zeggen: hij wordt onze nieuwe eigenaar. Wat nou, vrijheid?

Vrij ben je als je kunt doen wat je wilt. Vrij ben je als niemand je tegenhoudt. Vrij ben je als je van niemand last hebt. Dat zou je denken.

De bijbel zegt dat het anders is. Je ziet het ook aan hoe iemand als Britney Spears vastloopt, triest genoeg. Vrij zijn is niet kunnen doen wat je wilt. Want je bent of slaaf van de zonde, of je bent slaaf van Jezus Christus.

Vrij zijn is eerst en vooral: vrij zijn van je eigen onrust. Innerlijke vrede vinden. Liefde kunnen ontvangen, en liefde kunnen geven. Die vrijheid geeft Christus. Want wat is daarvoor nodig?

Als eerste: dat je weer bij God bent. Zonder angst, zonder schuldgevoel, zonder dat je weg zou willen rennen. Heerlijk, weer thuis bij Vader. En dat is wat Jezus Christus ons geeft: een herstelde relatie met God.

Als tweede: dat je vrij bent van zonde. Zoals je vrij kunt zijn van een virus, zo moet je vrij worden van zonde. Zoals je vrij moet komen uit een gevangenis, zo moet je vrij worden van schuld. Zoals je vrij wordt van een verslaving, zo moet je vrij worden van je slechte begeertes.

Als derde: dat je innerlijke leegte en onrust gevuld wordt. Dat gebeurt als de Heilige Geest in je komt wonen om Gods liefde in je hart te storten. Als de Geest je hart vult met de vrede van Christus.

Laat je zelf niet voor de gek houden. Laat je niet misleiden door wat soaps je voorhouden, door wat de bladen je voorspiegelen, door al die mooie zelfhulp-spiritualiteitboekjes.

Echte vrijheid komt er alleen wanneer Jezus Christus je vrij koopt. Echte vrijheid komt er alleen wanneer je weer bij God bent. Echte vrijheid is er alleen door de Heilige Geest.

Het is niet erg om een nieuwe heer en eigenaar te krijgen: Jezus Christus. Probeer het zelf: gehoorzaam hem, en merk dat dat je vrij maakt. Ervaar dat zijn juk zacht is, en zijn last licht. Volg hem en zie dat je leert vertrouwen, dat je leert liefhebben. Gehoorzaam hem, je nieuwe heer, en merk het: hij maakt je vrij!

6. Vanmorgen is Jurre gedoopt. We hebben ook uit Romeinen 6 gelezen. Daar gaat het over de doop, maar ook over slavernij. We waren slaven van de zonde. De zonde was de Heer in ons leven. We moesten zondigen.

Hoe komt er een einde aan die slavernij? Door de dood van Christus. Paulus werkt het zo uit: als Christus sterft, sterven wij, wij die in Christus geloven. Daardoor is de zonde ons allemaal kwijt als slaven. Voor de zonde, onze oude eigenaar, zijn we dood. De zonde heeft in ons leven niets meer te zeggen. Wij zijn niet langer slaven van de zonde.

Hoezo, niet langer slaven van de zonde? Ik merk toch nog de neiging om te zondigen? Ik merk nog dat de zonde trekt. Hoezo dan, vrij van de zonde?

Het is inderdaad zo: de neiging om te zondigen zit ons nog in het bloed. Maar daarmee is niet alles meer gezegd. Vroeger moesten we die neiging volgen. En nu zijn we dat niet meer verplicht. De zondaar is namelijk dood en begraven.

Dat vraagt om geloof. Dat vraagt erom, dat je op een andere manier naar jezelf kijkt. Dat vraagt om de doop. Als je gedoopt wordt, wordt je in Christus Jezus gedoopt. Dat wil zeggen: je gaat kopje onder in Christus. Je sterft met Hem en je wordt met Hem begraven. Vanaf dat moment is er nog maar één ding wat telt: Christus. Niets anders meer.

Leer jezelf zo zien in geloof. Leer ook Jurre zichzelf zo te zien. Zoals Paulus het zegt: Zo moet u ook uzelf zien: dood voor de zonde, maar in Christus Jezus levend voor God. Niet langer slaven van de zonde, maar vrije mensen.

Precies het effect van de dood van Jezus Christus wordt zichtbaar in de doop. Jezus heeft door zijn dood het losgeld voor ons leven betaald. Wij krijgen een nieuwe eigenaar. De doop markeert die wisseling van eigenaar. De doop is de overdracht van de oude naar de nieuwe eigenaar.

Houd je daaraan vast, als de zonde nog aan je trekt. Tenminste, als je gedoopt bent. Laat je doop je houvast zijn. Omdat Christus je houvast is.

En als je niet gedoopt bent: geloof in Jezus Christus. Laat zijn dood de prijs zijn die voor je leven betaald wordt. Laat je dopen net als Jurre en wordt bevrijd uit de slavernij!

Jezus Christus is Heer. Hij heeft ons gekocht. Hij maakt ons vrij. Geloof in Hem!